

1815 VII, 8

ONTWERP TOT UITBREIDING

VAN HET

WASCH- EN BADHUIS

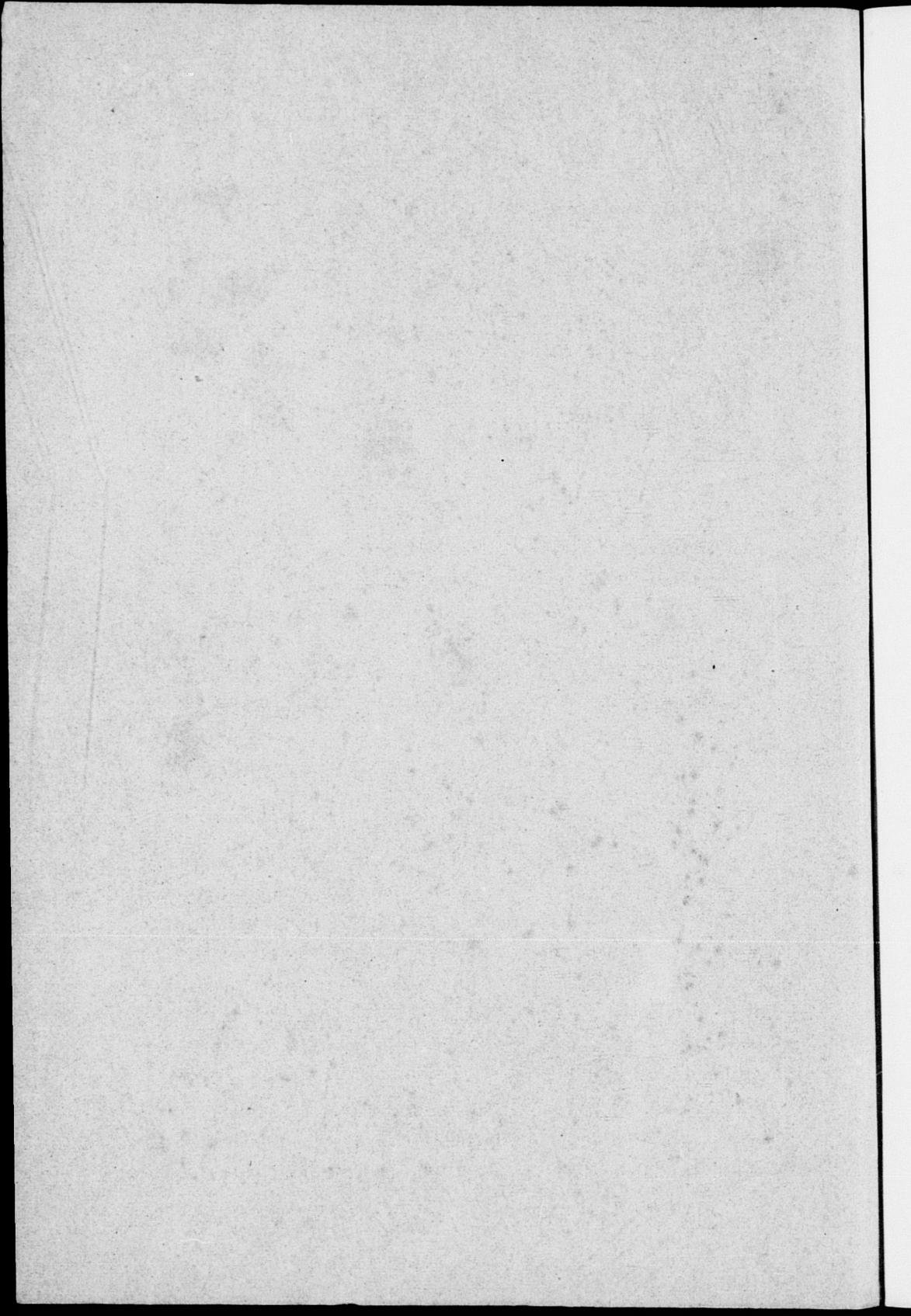
VAN

DEN HEER TH. DE RIJK,

TE

UTRECHT.

UTRECHT,
L. E. BOSCH EN ZOON,
1885.

Aan
Utrechts Ingezetenen.

Geachte Stadgenooten!

Vergunt mij u een plan voor te stellen omtrent veranderingen en verbeteringen, die ik aan mijne badinrichting bij voldoende deelneming denk aan te brengen.

Lang reeds overtuigd, dat eene goede badinrichting eene bepaalde behoefte is, en van verschillende zijden gewezen op het primitieve van de mijne, ben ik door het feuilleton in het *Utrechtsch Dagblad*, waarvan mij welwillend eenige afdrukken zijn geworden, en waarin mijn naam genoemd en mijn streven geprezen wordt, waarvoor ik den schrijver bij dezen mijn dank breng, er toe gebracht het reeds eenigen tijd bij mij bestaande denkbeeld te verwezenlijken.

Voor de door mij bedoelde uitbreiding ben ik evenwel gedwongen de hulp in te roepen van allen, die mij tot hiertoe hebben begunstigd. Ik doe dat met vrijmoedigheid, omdat ik overtuigd ben steun en hulp te zullen vinden voor eene zaak, die aan velen heil kan brengen en zekerlijk bij eene goede regeling aan eene meermalen gewite behoefte kan voldoen.

Voor ik mijn plan ontvouw, voel ik mij verplicht een woord in het midden te brengen over voorstellen omtrent beheer en uitvoering, mij gedaan van meer dan ééne zijde, en die hoofdzakelijk hierop neerkomen: „Het beheer der bestaande bad- en waschinrichting zou komen in handen

van eene commissie. De inrichting zou dan weer worden, wat zij vroeger geweest is, nl. eene maatschappij. Zij zou worden uitgebreid volgens de door velen gestelde eischen, en het geld, daartoe benoodigd, zou gevonden worden in aandeelen, op gezette tijden af te lossen, en waarvan de rente uit de winsten dier maatschappij zouden worden betaald."

Te rade gaande met de ondervinding, hier te lande opgedaan, zou mijns inziens eene dergelijke regeling niet aan de verwachting beantwoorden. Ik kan niet onderdrukken de vrees, dat òn kapitaal òn rente gevaar zouden loopen. Want wat toch zou het geval zijn? Eene maatschappij zou verplicht wezen eene dergelijke inrichting op een grootscher schaal aan te leggen, dan voor het direct gebruik noodzakelijk is, en daardoor een kapitaal in de zaak moeten steken, veel grooter dan ik behoef om mijne inrichting aan billijke eischen te laten voldoen. De uitkomst zou dan zeker niet aan de verwachting beantwoorden. Want hoewel ik mij bewust ben, dat velen zouden komen baden, zoo mijne inrichting met meer comfort was ingericht, ben ik toch ook voor mij zelven verzekerd, dat het meerdere zeker niet in verhouding zou staan tot hetgeen benoodigd is voor eene inrichting, die aan alle eischen voldoet. Want, en dit zou ik met bewijzen kunnen staven, er wordt betrekkelijk weinig gebaad; als reden daarvan meen ik gerechtigd te zijn aan te nemen, dat in vele huizen der gegoeden eene kamer voor badkamer is ingericht. Ook moet ik den twijfel opperen, of een veelhoofdlig bestuur in eene dergelijke zaak voor het nemen en uitvoeren van besluiten wel het meest gewenschte is.

Zie hier, geachte stadgenooten, wat ik tegen eene maatschappij meen te moeten aanvoeren.

Overtuigd als ik ben, dat het meer gegoede deel van het publiek, dat van mijne inrichting gebruik maakt, recht

heeft, meer te verlangen dan eene gewone badinrichting geeft;

en tevens dat er verscheidenen zijn, die eene meer stelsmatige behandeling met water noodig hebben, dan mijne inrichting verschaft, wensch ik stappen in die richting te doen.

Ziet hier wat ik wenschte tot stand te brengen:

Aan mijn etablissement zal ik verbinden eene *koudwater-inrichting* met toestellen voor *douches*, enz. Verder een of meer vertrekken voor *warmluchtbaden*, *stoombaden* en appartementen met rustbedden.

Daarvoor moet het gebouw worden opgetrokken; het tegenwoordig bestaande blijft dan voor gewone baden, terwijl de 1ste verdieping geheel naar de eischen der balneotherapie kan worden ingericht.

Ten einde bovengenoemde uitbreiding te kunnen doen, beveel ik mijn pogen aan bij HH. geneeskundigen, die, waaraan ik niet twijfel, mij met bereidwilligheid opgave en aanwijzing zullen doen van de toestellen, die zij in mijne inrichting noodig achten.

Patienten kunnen dan, op voorschrift van hun doctor, zich bij mij de koudwater-behandeling verschaffen; de regeling daarvan laat ik natuurlijk geheel aan HH. doctoren over.

Verder wenschte ik mijne badinrichting, ook wat gemak en comfort betreft, te wijzigen naar de eischen van den tegenwoordigen tijd.

Op deze wijze zal, dunkt mij, de bestaande inrichting eene uitbreiding erlangen, die, al is zij nu niet op zulk eene groote schaal, der burgerij van Utrecht in de eerste plaats en misschien ook menig landgenoot buiten Utrecht ten goede komen zal.

En nu de fondsen!

Reeds heb ik in mijn opstel er op gewezen, dat ik mij

niet kan vereenigen met geldstortingen of leeningen, omdat bij instellingen van deze soort het eind allicht kapitaalverlies is, daar men geen waarborgen heeft voor den levensduur der inrichting.

Ik wil daarom mijn steun en krachten enkel zoeken in de medewerking van een ieder tot instandhouding der zaak. Ik zelf zal de onkosten bestrijden, maar vraag, abonnementen te nemen op mijne inrichting.

Zoo ieder, die van het belang der zaak is doordrongen, zich tot een bedrag van *f* 50 of *f* 100 op baden abonneert, dan ben ik verzekerd, dat de zaak zal kunnen tot stand komen.

Wel is er in dat geval geen genot van rente, maar daartegenover staat, dat er ook geen renteverlies is, en, wat nog beter is, geen kapitaalverlies.

Natuurlijk zal bij het tot stand komen dier uitbreiding eene wijziging van tarief noodzakelijk worden, naar gelang van de soort der baden, die men neemt.

Ziet daar, geachte ingezetenen, mijn voorstel. Kunt ge u er mede vereenigen, onthoudt mij dan uw steun en voorspraak niet.

Ten einde een ieder in de gelegenheid te stellen mede te werken tot het beoogde doel, zal over eenige dagen eene lijst ter intekening op abonnement voor familiebaden tot een bedrag van *f* 50 of van *f* 100 circuleeren, waarop men van zijne instemming blijk kan geven. Tevens zal een prospectus en plan van uitbreiding worden rondgezonden.

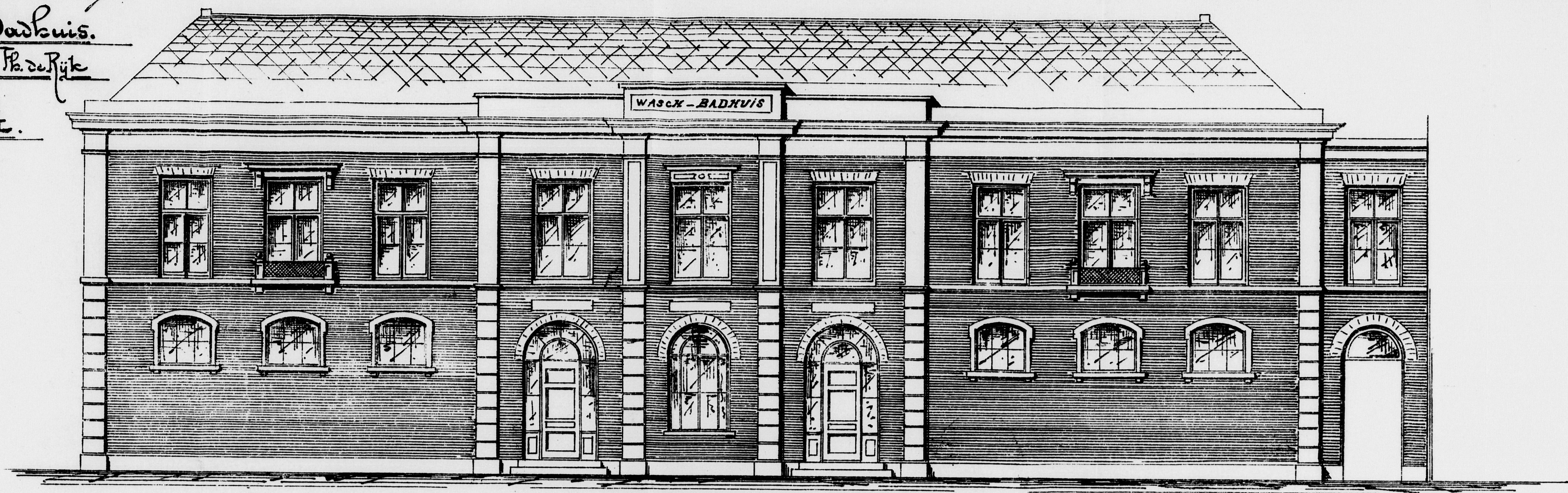
Terwijl ik de hulp van allen inroep, breng ik den Redacteur van 't *Utrechtsch Dagblad* mijn dank, dat hij deze circulaire wel eene plaats in dat blad heeft willen verleen.

Met gevoelens van hoogachting en onder aanbeveling

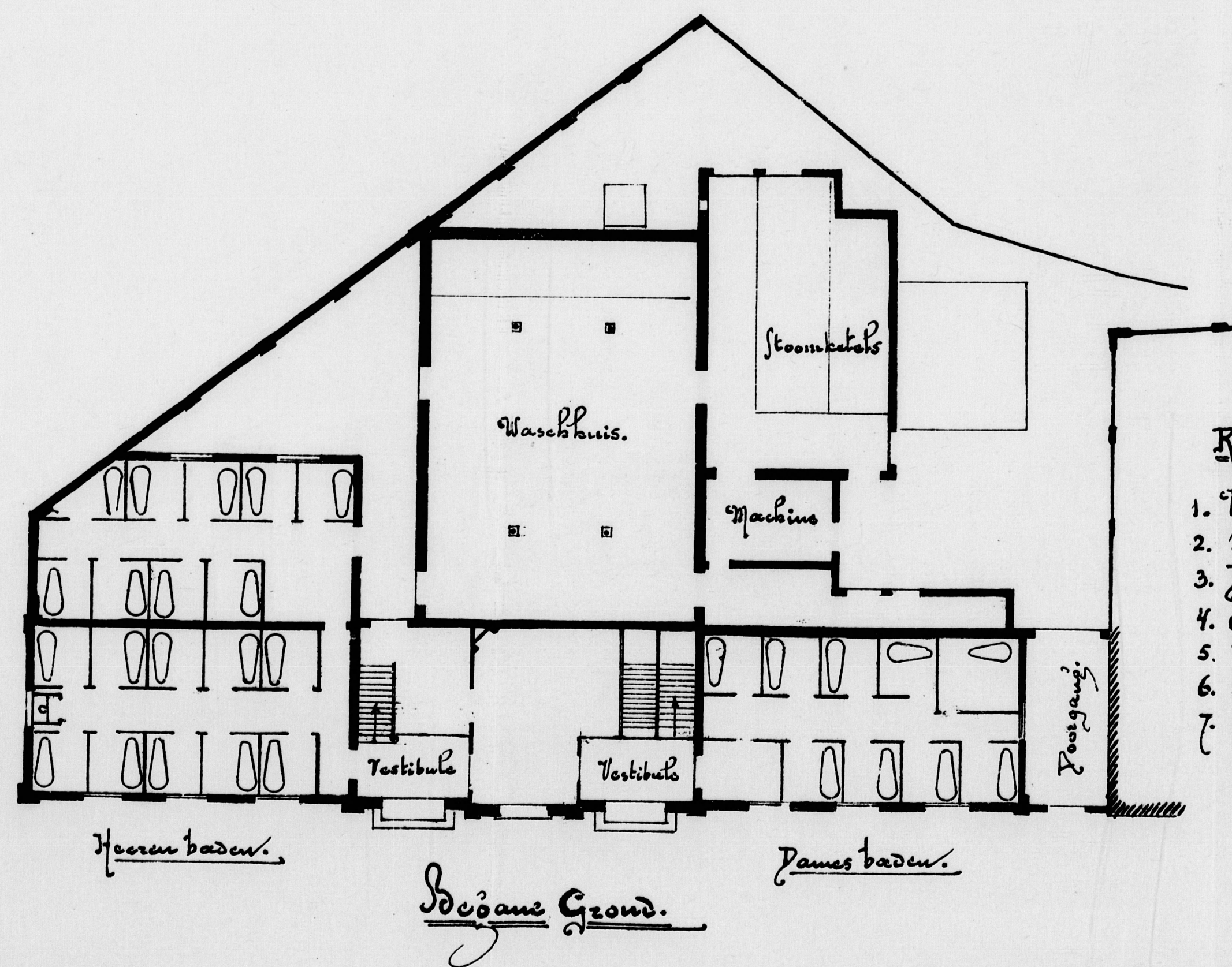
Van Uw Dienstw. Dien.

TH. DE RIJK.

Ontwerp tot Uitbreiding
 van het
Wassch- en Badhuis.
 van den heer Ph. de Ryk
 te
Utrecht.

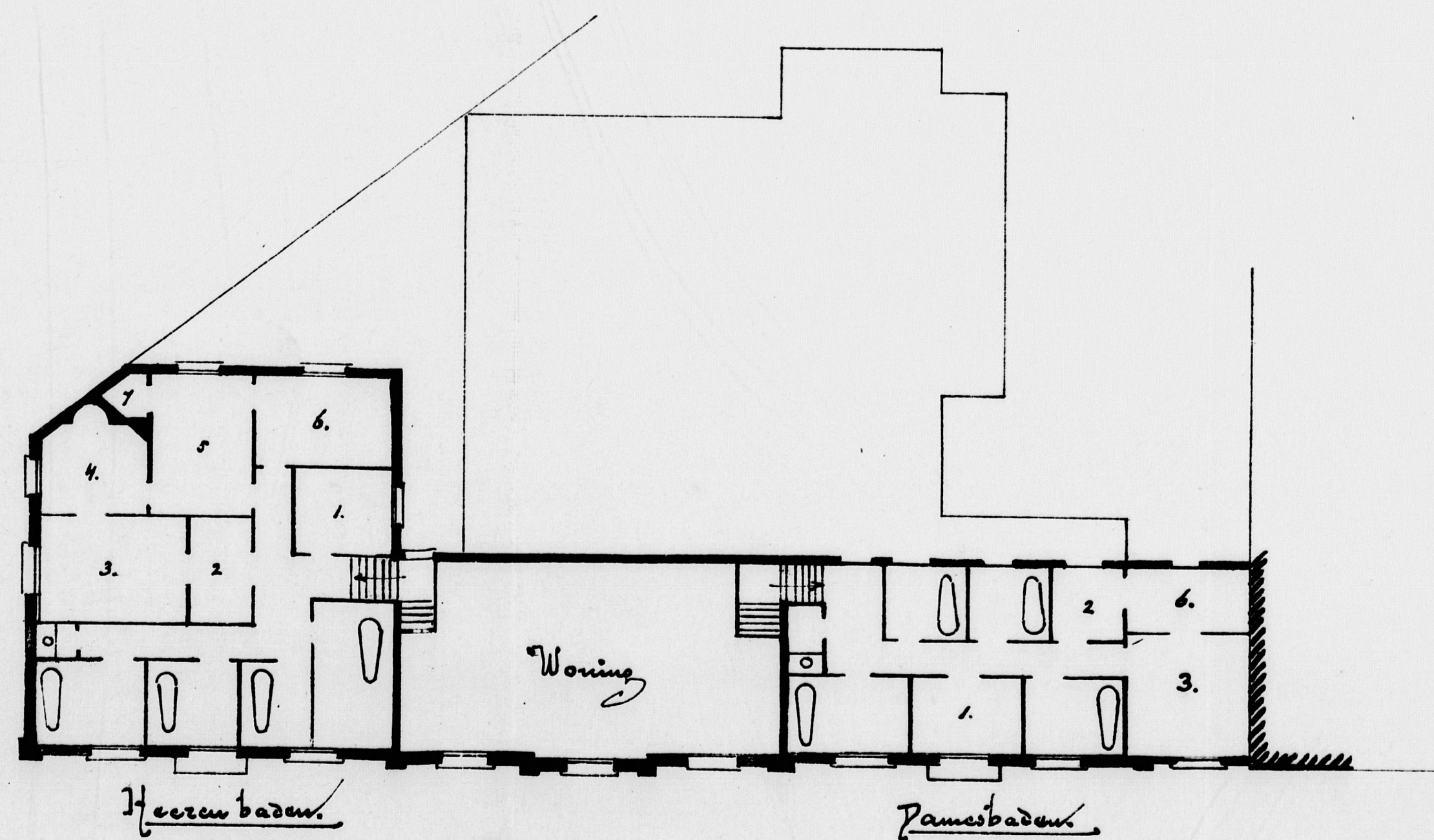

Voorgevel.
Schaal.

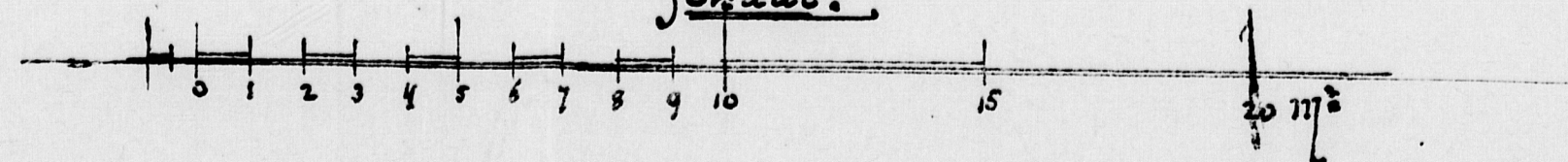
Renvooi

1. Waschkamer.
2. Kleedkamer.
3. Poortkamer.
4. Stoombad.
5. Wijkkamer.
6. Rustkamer.
7. Kast.

Verdieping.

Schaal.

Utrecht, October 1885.

Th. van Lenthout
 architect.

